

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

“Ο οικουμενικός ρόλος της Ελληνίδας στην εποχή των ανοιχτών οριζόντων”

Η Δ' Παγκόσμια Συνέλευση του Συμβουλίου του Αποδήμου Ελληνισμού (Θεσσαλονίκη, Δεκ. 2001) αποφάσισε να εισηγηθεί την κήρυξη του έτους 2002 σε έτος της “Απόδημης Ελληνίδας”. Η Μόνιμη Επιτροπή της Βουλής για τον Απόδημο Ελληνισμό υιοθέτησε την πρόταση και η Ελληνική Βουλή απεδέχθη την εισήγηση έχοντας αφιερώσει, μάλιστα, τον πανηγυρισμό της 8ης Μαρτίου 2001 - Ημέρας της Γυναίκας- στην αποτίμηση της συμβολής των απόδημων Ελληνίδων (Βλ. τεύχος 70 του *Αγώνα της Γυναίκας*). Το 2002, λοιπόν, “έκλεισε” με τη Διημερίδα που συνδιοργάνωσαν Η Γενική Γραμματεία Αποδήμου Ελληνισμού και Η Γενική Γραμματεία Ισότητας μαζί με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη 6-7 Δεκεμβρίου, 2002.

Δύο ήταν οι στόχοι της Διημερίδας σύμφωνα με τον Υφυπουργό Εξωτερικών Γ. Μαγκριώτη: να αποτιθεί τιμή σε Ελληνίδες της διασποράς οι οποίες έχουν διαπρέψει στον τομέα δραστηριοποίησής τους και να επιχειρηθεί η αξιολόγηση της προσφοράς τους τόσο στις κοινότητες του απανταχού Ελληνισμού και στη διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας των ελληνοπαίδων, όσο και στη μητροπολιτική Ελλάδα αναδεικνύοντας την οικουμενικότητα του Ελληνικού πολιτισμού.

Οι βραβευθείσες ήταν: η Ελένη Μπακοπάνου, βουλευτής στην Ομοσπονδιακή Βουλή του Καναδά, η Μαρία Βαμβακινού, βουλευτής στην Ομοσπονδιακή Βουλή της Αυστραλίας, η Θεοδοσία Τζιβέλη επιχειρηματίας στο χώρο της μόδας με έδρα την Ιταλία και μέλος του Παγκόσμιου Συνδέσμου Γυναικών Επιχειρηματιών και η Σούλα Κρυσταλλίδου, Διευθύντρια του πρότυπου ελληνικού σχολείου Saheti στη Νότια Αφρική.

Η Ε. Μπακοπάνου δεν μπόρεσε να παραστεί καθώς μια κρίσιμη ψηφοφορία στη Βουλή απαίτησε την παρουσία της στην Οτάβα. Ήλθαν όμως η Μ. Βαμβακινού από την Αυστραλία, η Σ. Κρυσταλλίδου από τη Ν. Αφρική και η Θ. Τζιβέλη από το Emboli της Τοσκάνης.

Όλες ανέπτυξαν, με άψογα ελληνικά, τις απόψεις τους για τις δυνατότητες των ελλήνων της διασποράς να κρατήσουν ζωντανούς τους δεσμούς με το μητροπολιτικό κέντρο, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ελληνικής καταγωγής πολίτες δεύτερης και τρίτης γενιάς όταν αδυνατίζει η ικανότητα τους να επικοινωνούν στην ελληνική γλώσσα, και τον προσανατολισμό προς την ανάδειξη των **οικουμενικών** αξιών του ελληνικού πολιτισμού σε ένα περιβάλλον όπου οι επικοινωνίες και οι συγκοινωνίες

τείνουν να αναδεικνύουν “παγκοσμιοποιημένα πρότυπα” συμπεριφοράς.

Οι Ολυμπιακοί και οι Έλληνες της Διασποράς

Ιδιαίτερα αξιοσημείωτη ήταν η ομιλία της Μαρίας Βαμβακινού σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα στην ανάδειξη των ολυμπιακών ιδεωδών ως οικουμενικών πολιτισμικών αξιών. Οι Αγώνες πρέπει να ειπωθούν και ως ένας διάλογος μεταξύ των πολιτισμών και ως ειρηνική συνύπαρξη ανθρώπων από όλες τις ηπείρους. Το Εργατικό Κόμμα της Αυστραλίας έχει υιοθετήσει την ιδέα της Ολυμπιακής Εκεχειρίας που προωθεί το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Η εμπειρία της Αυστραλίας από τους Ολυμπιακούς της Μελβούρνης, το 1956, δείχνει τη συμβολή των Αγώνων στη δημιουργία ενός πολυπολιτισμικού μοντέλου για την κοινωνία της Αυστραλίας, μοντέλο το οποίο υπήρξε πολύτιμο για την πολυεθνική αυτή χώρα.

Αλλά ξέχωρα από αυτό, οι Ολυμπιακοί της Αθήνας προσφέρουν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία πολιτισμικής προσέγγισης των νέων δεύτερης και τρίτης γενιάς με την Ελλάδα μέσω του Ολυμπιακού εθελοντισμού. Ο εθελοντισμός, ο οποίος στην Αυστραλία έχει διαδοθεί ως αξία και μέσα από την εκπαίδευση, είναι ο χώρος όπου “διαπρέπουν” οι γυναίκες.

Οι ελληνικές κοινότητες της Αυστραλίας με πρωτοστατούσα την κοινότητα της Μελβούρνης που είναι ο επίσημος φορέας πληροφόρησης, αποτελούν πηγή για τους Ολυμπιακούς εθελοντές. Η Ελλάδα, συμπλήρωσε η Μ. Βαμβακινού, οργανώνοντας τους Ολυμπιακούς Αγώνες κάνει τους Έλληνες της διασποράς υπερήφανους για την καταγωγή τους και μπορεί βάσιμα να ελπίζει ότι θα ανταποκριθούν στο προσκλητήριο με όλες τους τις δυνάμεις.

Θα ήθελα να είμαι κι εγώ μια από τις εθελόντριες σ' αυτούς τους μεγάλους αγώνες που γίνονται μόνο μια φορά κάθε τέσσερα χρόνια. Θέλω να το κάνω για τη μοναδικότητα της εμπειρίας, για τη δημιουργία νέων φίλων, για την εμπειρία εργασίας σε ένα μεγάλο οργανισμό και προπάντων επειδή είμαι Ελληνίδα και θέλω να βοηθήσω την Ελλάδα.

**Κατερίνα Λεβέντη, Α' Λυκείου
Σχολείο Saheti, Νότια Αφρική
Από το Λεύκωμα του 2002**

Η Δημερίδα ήταν ευκαιρία για όλους τους συμμετέχοντες να πληροφορηθούν σχετικά με τις προσπάθειες που καταβάλλει το Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού και η ελληνική πολιτεία (Υπουργεία Εξωτερικών και Πολιτισμού) για την καθιέρωση ενός νέου θεσμού, ο οποίος αντλεί από την αίγλη των Ολυμπιακών Αγώνων, και ελπίζεται ότι θα καθιερωθεί ως ένα διεθνές forum των νέων αθλητών και καλλιτεχνών από τον απανταχού ελληνισμό. Η "ελληνιάδα", όπως ονομάζεται το forum, θα λαμβάνει χώρα κάθε δύο χρόνια, (η πρώτη συνάντηση θα γίνει τον Ιούνιο 2003 στη Θεσσαλονίκη) και οι εμπνευστές της προσδοκούν να συγκεντρώσει το παγκόσμιο αθλητικό αλλά και καλλιτεχνικό δυναμικό των νέων ομογενών, να ισχυροποιήσει τους δεσμούς τους με την Ελλάδα, να εξοικιώσει τους Έλληνες με αθλήματα που δεν είναι γνωστά αλλά είναι διαδεδομένα στις χώρες που ζουν οι ομογενείς και να δημιουργήσει δίκτυα επικοινωνίας και άμιλλας μεταξύ των νέων -αθλητών και καλλιτεχνών - όπου και αν κατοικούν.

Στο περιθώριο της Δημερίδας λειτούργησε έκθεση ζωγραφικής γυναικών της Μαύρης Θάλασσας. Έργο της Νάνας Κεσσίδου, γεννημένης το 1960 στην Τιφλίδα της Γεωργίας.

Το Δίκτυο Αποδήμων Ελληνίδων

Το Δεκέμβριο 1999 ιδρύθηκε το Δίκτυο το οποίο αποτελεί ειδικό (θεματικό) τμήμα του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού (ΣΑΕ). Στην ιδρυτική συνάντηση στη Θεσσαλονίκη, συγκεντρώθηκαν 120 ελληνίδες της διασποράς από τους διάφορους ομογενειακούς φορείς, προκειμένου να συζητήσουν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και να προτείνουν τρόπους ενεργότερης συμμετοχής τους στα δρώμενα των οργανώσεων. ("Οι γυναίκες οργανώνουν αλλά οι άνδρες καπελώνουν", είπε η Μ. Βαμβακινού στην ομιλία της.)

Η δημιουργία του Δικτύου θεωρήθηκε ως ο πλέον πρόσφορος τρόπος να αποτραπεί η πληθυσμιακή συρρίκνωση των ομογενειακών οργανώσεων καθώς στο δυναμικό τους ελάχιστη είναι η παρουσία νέων και γυναικών. Τούτο επεσήμανε τόσο η Ευρωβουλευτής Άννα Καραμάνου όσο και ο Βουλευτής Γρηγόρης Νιώτης τ. Υφυπουργός Αποδήμου Ελληνισμού. "Στην πρώτη Συνέλευση του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού το 1995, μόλις 1,5% των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες. Στη Συνέλευση του 2001 το ποσοστό ανέβηκε στο 10-12%. Η

συμμετοχή των γυναικών πρέπει να φθάσει στο 40-50% για να επιτευχθεί ο στόχος της πληθυσμιακής ανανέωσης και του εκσυγχρονισμού" τόνισε ο Γρ. Νιώτης.

Οι Ελληνίδες της διασποράς έχουν πάψει να βρίσκονται στο περιθώριο της επαγγελματικής ζωής και εντάσσονται πλήρως και αρμονικά στις κοινωνίες των χωρών όπου ζουν αλλά οι ομογενείς τείνουν να οργανώνουν το σπίτι τους παραδοσιακά. Η ενεργοποίηση των ελληνίδων είναι θεμελιώδης για τη σφυρηλάτηση των δεσμών μεταξύ των ελληνικών κοινοτήτων και του μητροπολιτικού κέντρου και η επαφή με τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα μέσω των θεσμών της κοινωνίας των πολιτών όπως είναι οι γυναικείες και άλλες Μη

Κυβερνητικές Οργανώσεις και μέσω των εντεταλμένων οργάνων της πολιτείας (Γενική Γραμματεία Αποδήμου Ελληνισμού, Γενική Γραμματεία Ισότητας, Υπουργείο Παιδείας, κ.λπ.) θα συμβάλει στην ουσιαστική επικοινωνία των αποδήμων και της Ελλάδας.

Το Δίκτυο Αποδήμων Ελληνίδων δημιουργεί "πυρήνες" γυναικών σε πόλεις με παρουσία ομογενών και στις πέντε ηπείρους (με ιδιαίτερα δραστήριες τις Ελληνοαυστραλές), καταγράφει τα προβλήματα των γυναικών της διασποράς, ιδρύει δίκτυα επικοινωνίας, υποστήριξης και αλληλεγγύης, στοχεύει στην ενεργοποίηση των γυναικών στα ομογενειακά δρώμενα, ευαισθητοποιεί το μητροπολιτικό κέντρο σχετικά με τις ανάγκες των ομογενών -ιδιαιτέρως των νέων- στους τομείς της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και της εκπαίδευσης, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σχετικά με την προβολή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και εισηγείται στο ΣΑΕ σχετικά με τα θέματα που απασχολούν τις γυναίκες μέλη του.

Δεν στάθηκε δυνατό να γίνει ένας απολογισμός της δράσης του Δικτύου κατά τη διάρκεια της Δημερίδας (η συνάντηση αποδιοργανώθηκε από την απρόβλεπτη απεργία του προσωπικού των αεροπορικών εταιρειών, των αεροδρομίων και των Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας στις 5/12 με αποτέλεσμα να δυσκολευτούν να φθάσουν στη Θεσσαλονίκη πολλές από τις προσκεκλημένες). Οι ενδιαφερόμενες αναγνώστριες μπορούν να ενημερώνονται σχετικά με το Δίκτυο και τις δραστηριότητές του από την ιστοσελίδα: www.womennet.sae.gr

Ξανθή Πετρινώτη